

ЯК БУРЖУАЗІЯ ДБАЄ ПРО НАУКУ ДЛЯ ТРУДЯЩИХ

На іншому місці цього числа подаємо ми статтю про те, як дотримують петлюрівщина розплакалася за українською наукою, яку мовляв, більшовики душать на Україні. Що це брехня — то про це знає цілий капіталістичний світ...

Му безробіття і збіднюванню населення спричинитися до того, що робітництво і бідне селянство не зможе послати своїх дітей до шкіл. В Англії також зменшують платню учителям та видатки на освіту.

Масові арешти революційних робітників і селян тривають, особливо в Бессарабії, Семіградді, Буковині, Добруджі та Букарешті. У містках і в повіздах чинять масові облави. Сотні людей заарештовують як

"терористів". Щоб обурити громадську думку проти робітників і селян, сигуранца щодня ширить чутки про замах на поїзд та громадські будинки, що їх нібито чинять комуни...

ПАПА РИМСЬКИЙ І МУССОЛІНІ ПОМИРИЛИСЯ

Місяців три тому назад почалася була гостра драчка між Муссоліні а римським папою. Папа римський дівставши власну державу, заснував "католицьку акцію", політичну організацію, яку наказав католицькій державі заснувати по цілому світі. (В Галичині філією цієї організації є "Український Католицький Союз".)

Папа римський і Муссоліні помирилися.

Потім Муссоліні цілковито заборонив ту "католицьку акцію". Папа у свою чергу вказав Муссоліні, а навіть загрозив, що зречеться своєї держави. Тепер телеграми з Риму доносять, що папа і Муссоліні помирилися. Папа залишив політику для Муссоліні, а Муссоліні залишив святе діло для папи під такими умовами:

1. Католицька акція не вмішуватиметься в політику, притримуватиметься тільки релігійних справ і визнає італійський прапор.

НАЇЗДИ ПОЛІЦІЇ НА РОБІТНИЧІ ДІЛЬНИЦІ БЕРЛІНА ТРИВАЮТЬ ДАЛІ

13 серпня ввечері поліція вступила окремі ділянки робітничого району Ведінга та задержувала перехожих робітників. Шукали зброї, але нічого не знаходили.

Тегеблат" примушена констатувати, що поліція "іноді поведеться жорстоко". Газета розповідає, як поліція побила безробітного без будь-яких підстав. Таких випадків сотні.

ДО ВІДОМА ДУРИСВІТАМ

СТРІЛЕЦЬКА ГРОМАДО!

Я бажаю, щоб ви цей лист перчитали на зборах! Хай знають наші хруні-лідери, що наші стрільці звертають увагу на вашу хрунівську роботу, як ви, хруні, її робите. Ми маємо свого скарбника, якого ми самі вибрали. А ви, хруні, не вірите тому чоловікові, якого люди вибирають? Ви тому не вірите добромому чоловікові, що ви самі з... Дурити людей то оркестрою, то обичайною роботою захочете, а ждете нам по кілька місяців будемо робити й по кілька заробляти. А тепер почисліть, по кількох ми заробили!

Минулої зими хрунь Р. казав на зборах до нас самих, що ми не маємо тому грошей, бо вислали до краю, а у фармера можна заробити шістьсот доларів за літо. Ти хруню, Р. з'ї стрільців жеш і на них говориш. Та бери по ти хруню мішок на плечі та йди до того фармера за тими сотками доларів. Гди пороби, а тоді побачиш, що ти заробив за літо. Шістьсот колькох дистанець, а не шістьсот доларів.

ЗМЕНШЕННЯ ЗОВНІШНЬ ТОРГОВЛІ АНГЛІЇ

За опублікованими даними, імпорту Англії в липні склався 70,146,000 фунтів стерлінгів, експорт 34,252,000 фунтів стерлінгів. Рівняючи до липня 1930 року, імпорту зменшився на 15 мільйонів фунтів стерлінгів, а експорт — на 16,5 мільйонів фунтів стерлінгів. Протягом 7 місяців цього року експорт зменшився на 137,5 мільйонів фунтів стерлінгів.

ЕКСПОРТ ПОЛЬСЬКОГО ВУГІЛЛЯ ДАЛІ ЗМЕНШУЄТЬСЯ

Вугільна промисловість Польщі під загрозою гострого погіршення. Завіз польського вугілля до Франції набагато зменшився. Газета Варшавська" відзначає також серйозне зменшення польського експорту в хемічній промисловості. Протягом перших 5 місяців 1930 року експорт хемічних продуктів 1931 року зменшився щодо кількості на 18%, і щодо вартості — на 36%.

УГОРЩИНА ПРИ ПИПА ЛА ЕКСПОРТ ДО АВСТРІЇ

З Будапешту повідомляють, що уряд видав надзвичайний декрет, за яким заборонено вивозити угорську валюту без дозволу уряду. Декрет касує купівлю й продаж чужоземної валюти та цінних паперів на біржах і передає суворі кари для порушників цього правила.

ПОЛЬСЬКІ ПРОМИСЛОВЦІ НЕЗАДОВОЛЕНІ

Як повідомляє "Газета Варшавська", внаслідок того, що Румунія збільшила на 65 процент мито на вонгу, яку завозитимуть з Польщі, польський експорт до Румунії зовсім припинився. В зв'язку з цим організація промисловців у Лодзі розпочала кампанію за зміну стосунків Польщі та Румунії.

УРЯД ЙОРГИ ПЕРЕВОДИТЬ ПРОГРАМУ ЗДУШЕННЯ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ В РУМУНІЇ

Як повідомляють з Букарешту, уряд Йорги після 1 серпня цілком одверто почав реалізувати свою програму — цілком придушити революційний рух. Заарештованих напередодні 1 серпня 1,500 революційних робітників, селян і керівників революційних організацій не звільнено й досі.

притягнути до суду, обвинувачивши в змові проти громадського ладу та безпеки держави. Сигуранца (охранка) порозумілася з міністерствами юстиції, шляхів сполучення, внутрішніх і військових справ, щоб надзвичайні заходи обома, запроваджені напередодні 1-го серпня, лишалися в силі доти, поки не розслідують справи всіх заарештованих комуністів.

ЮДА ?

Написав ІВАН ВАКУЛА

(Продовження) Бувайте здорові! попрощався вже з подвір'ям та, що було видно поміж гратами... І ви також, — подаю руку полцїаєві... Зараз... зараз... Тільки ще там в канцелярії забере паперів... завівав той, трипляючи багнета за своїми плечима...

дїтська з голоду мов шенята влиздали б; бо землі тільки грядку батько зоставив, — почав він виправдуватися. Не балакайте! Звідки взяли ульотки? Замішали, думаю, в якійсь спадеті проти уряду; як рік тому Гількового Семка, що то тягади зо два місяці... Де там пане, я до жадних пльоток носа не втикаю; кажу, як перед богом — кажу, — часу немає за роботою на дворі; бо землічне багато, а задиці шкіру деруть останню. Салдичі мовчки вказав на двері і щось почав писати. Слава тобі, господи, зиркнув я очима на спасителя роз'ятого, що начеб посміхався, дивлючись крізь розпоршені проміння сонця на свої рани. Не дорого, думаю, обійшлося. Вклонився добром панові, нахлоснув шапку і переступив поріг. — Віаі! — приказав мій провідир і загородив дорожні багнетом.

— Ми звідкї прийшли завдяю Певне, думаю, що до одної канцелярії. Відчиняю сміло двері, ступив через поріг і враз... двері — клац, — а на голову налягла чорна гітуча хмара. Перед очима в останній хвилі майнула чотири озвїрїлі обличчя... Міцні кістяві руки кліщами здавили карк і кинули на підлогу... На голову, руки, ноги наліг якийсь тягар... Я пробував пручатися, — дарма, кричати також не можна... В мить плечі мені окропом обпїк різкий вдар... другий... третій... Ой!... заявив я, — ой, люди, чи в вас бога немає?... чи ви не христїани? Тож так і душу на той світ відженете... Ой!... хронїв. Де там, не можна... Уже врешті мабуть патїшисля, чи надокучила їм така забава, тягар звалився з дїг і голони і я почув як всїд за кров'ю ринувши двері... Я помяу підвівся і почув гострий біль, наче хто шкіру здер з плеча, чи з горнець окропу влив на сорочку... Мене пльнували чотири голї стїни, двоє дверей і мидиць, повна води... Но думаю: підісався на червоно, тепер може й пустять... Ввійшов полцїаєв. Ой, кажу, пане, і всадили ж ви

мене в клістер; бїда в вас так була... "А Що?... я нічого, Треба признатися"... додав-він уже в сїнях... Знов купа паперів, пан за столом і... хрест великий на столї... і з нього посміхається пережеле обличчя. Я й собі скривився... Де бере паперї? Признавайся... нічого не буде... Які, кажь, паперї, — чи то не той, що забрали від мене?... Я вам ще більше принесу... Там хлопцеві не настало купувати, — у школу ходити; він вам ще кращих нарозмальовує; як бог справедливий, бо тепер у школі не вчать чогось путнього, тільки виклянками і малюванками кормлять нашого брата хлопця, тільки пустять... Мені показалося, наче пан слїдчий підморгнув мені беручи перо... Он куди?... Знаю... знаю... думаю собі, — чого хочеш... І собі почав кліпати очима і кивати головою... Добре... добре... далї; знаю, що треба. Йй богу, корову останню продам, дітей без молока оставлю, а тобі віддам гроші... Знаю, що ніби без того ні до віятї ні до писаря хоч не підходь... Де не підмажеш, той не поїден... Що тра, то тра...

Геть!... — крикнув салдичий, вдаючи злобу; моргнув на полцїає — оба, мов поділилось... вже діти без молока чїтось будуть, а тоби дам, думаю. Подякував і окрилений надїєю виходжу в супроводї полцїає... Треба сказати... — стрїмав мене в сїнях полцїає — то пустять... — Якто?.. то я ще не вільний?... — Признається треба... Тож я й так, як перед богом; всю правду кажу... — Треба все виявити!... — То щож виявити?... навчїть, будь ласка; я вам цього по вік не забуду, — благаю його... Треба сказати, що хтось дав вам той папір. На що маєте дармо гнїти в криміналї... Що вам з того, хай хтось садить, а вас пустять... Так так — додав він, відмикаючи двері, де мене щойно виправжили, як мкрже жито... Я обїперся рукамі й ногами. — Чекайте пане!... чекайте... Я вам скажу... коли цього треба, я вам багато такого накажу; дайте хвилину подумати... А самому блискавкою в голову; на кого б то сказати?... кум Гриць... сват Микита... Ні... То такого треба, що людям

якусь кривду робить. Максим Ковтун... це злодій... він і так по два три тижні відсїдає. Цього!... З нього користи жадної немає ніхто, він тільки роботу має, що обирає комори та безорг нічно з хлїв витягав... Ні... того страшно... Що он зробив Мельничис, що тільки свідчила проти нього на судї!... Спадів, катюга, до стебельця... Ні... його не можна... буде мститися; ще без даху над головою зоставить... Тимїш кривого Семка!... оце якраз... Ше парубок... Йому вже давно як казав комендант, в криміналї місце; хай покуштує того хлїба. Його вже й на постерунок кілька разів тягали за якїсь партїї. Має батько дурїє; і марнотравить грїш за газети... Зібрав всю молодїж, — читають, говорять; вже й їдуть газети... Ось у зїми, збунтувалися в лїсі на роботї; — грошей мало... Правда підбавили цїну; а він пересїдав цілий тиждень в козі... А отець декан так виїздив старого батька в церкві, — що той до сьогодні не смїє вказати своєю головою до церквї, через талого сина. Казав священник, що то "антїхристї", що він їде проти бога і людей, аж роз-

плакався, кажучи, що то мабуть кїнець світу вже буде; казав що будуть їздити з залїзною печюю; будуть кидати живцем у вогонь всїх, хто лише послухає їх аж до сьомого покоління... Цього думаю, як раз; щоби на віки запроторили; не жаль... Що тоби бунтувати!... Ше дякуй богу, що є двір під боком... Є деколи хоч на податок заробити. Он, сусїдське село Лупцани, аж до нас бігають на роботу, свого двїра не мають... Його!... — Вже!... кажу, ходім... І коли я знов ввійшов у кімнату перед пана в краватцї, здавалося, — що все немов чекало чогось страшного; все приглухло в якїсь таємній прупцї... Один лише спаситель дивився у сторону, та безтурботні промінї сонця зайчиками гралїсь на деяких паперах — наче хотїли висмокотати чорні чорнильні рядки... (Далї буде.)

Капіталізм робить з часописів капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багатїї і знаряддя одурюваннї працюючих.